

PA |

PLAN AKTIVNOSTI
ASOCIJACIJE ARHITEKATA U BIH
ZA PERIOD 2022 - 2024

Sastavio: Upravni odbor AABH, u sastavu:

Haris Bradić
Mejrema Zatric
Lejla Odobašić - Novo
Edin Sarić
Esma Šantić
Željko Kusić
Enver Kapić

PLAN AKTIVNOSTI
ASOCIJACIJE ARHITEKATA U BIH
ZA PERIOD 2022 - 2024

1

UVODNA RIJEČ

Ovaj dokument predstavlja plan aktivnosti Asocijacije arhitekata u BiH (AABiH) za period od dvije godine: 2022-2024. Nakon vrlo intenzivnog perioda rada 2016-2019, on je u periodu 2020-2022 značajno afektiran pandemijom Covid-19. Ovaj plan je zamišljen kao obnova i nastavak aktivnosti AABiH, a u skladu sa onim sto je postalo “new normal”.

Većina osnovnih tačaka u planu predstavlja njene kontinuirane ciljeve:

- Regeneracija kredibiliteta organizacije unutar vlastite struke
- Omasovljenje članstva i stvaranje baze aktivnih članova
- Rad na finansijskoj samoodrživosti
- Afirmacija struke u široj javnosti kroz društveno-korisnu aktivnost i javno zalaganje
- Rad na unaprjeđenju kvalitete rada u struci

Rad AABH je još uvijek baziran na 100% volonterskom radu članova i njenog upravnog odbora. U isto vrijeme, AABH je kao i do sada ostala platforma uz pomoć koje svaki član može realizirati bilo koju ideju sukladnu smjernicama iz ovog plana i statuta AABH.

Kako je definirano statutom, AABH će uvijek ostati neprofitna organizacija posvećena poboljšanju kvalitete arhitekture, profesionalnom boljitučku njenih članova i unapređenju izgrađenog prostora.

Rad AABH je još uvijek baziran na 100% volonterskom radu članova i njenog upravnog odbora. U isto vrijeme, AABH je kao i do sada ostala platforma uz pomoć koje svaki član može realizirati bilo koju ideju sukladnu smjernicama iz ovog plana i statuta AABH.

2

FOKUS PLANA

Fokus rada AABiH u (post-pandemijskom) periodu 2022-2024, ostaje *povezivanje* kao šira tema.

BiH arhitektonska scena je izrazito fragmentirana i to na više načina. Postoji fragmentiranost unutar same struke gdje ljudi različitih usmjerenja rijetko komuniciraju. To je vrlo evidentno u članstvu AABH koje se većinski sastoji od arhitekata – projektanata uz nešto akademskog osoblja.

Ostatak struke: arhitekti urbanisti, voditelji gradnje, nadzorni inžinjeri, konsultanti, arhitekti zaposleni u tijelima uprave, arhitekti zaposleni u investicijskim odjelima, bankama i arhitekti zaposleni u prodaji čine vrlo mali udio u članstvu.

Drugi tip fragmentiranosti je unutar BiH. Vrlo je slaba komunikacija centra čak i sa kolegama iz većih gradova u BiH dok je sa manjim sredinama povezanost gotovo nikakva. U tom smislu potrebno je bolje povezati arhitekte iz različitih regija što će biti ostvareno kroz intenzivniju promociju AABH i organiziranje aktivnosti u tim sredinama.

Sve ove povezanosti preduslov su za bolju povezanost sa zemljama EU koje predstavljaju prirodno tržište i partnera za BH arhitektonsku scenu.

AABiH kroz program aktivnosti koji se koncentriše na organizaciju otvorenih razgovora među kolegama i sa širom javnošću, u više gradova u BiH stvara platformu za povezivanje, ali i cilja da komunicira sa širom zajednicom koja nije direktno uključena u njeno djelovanje.

Fokus rada AABiH u (post-pandemijskom) periodu 2022-2024, ostaje da bude *povezivanje*.

RAZRADA PLANA

3

3.1. POVEZIVANJE UNUTAR STRUKE

Kao što je prethodno navedeno, većinu članstva čine arhitekti projektanti i akademsko osoblje. Zanimanja poput arhitekte – nadzornog organa, arhitekte - šefa gradilišta, arhitekte - radnika u upravnim organima, vještaka građevinske struke, arhitekata zaposlenih u bankarskom i osiguravajućem sektoru te arhitekata zaposlenih u predstavništvima proizvođača raznih vrsta građevinskog materijala nisu dovoljno zastupljena. AABH će kroz svoj plan aktivnosti ciljati da uključi različite profile unutar struke u njeno djelovanje.

Ovim pristupom ne samo da bi se potencijalno povećao broj članova AABH nego bi njen uticaj na struku se protegнуo na područja koja do sada nisu bila obuhvaćena.

Drugi vid povezivanja unutar struke je intergeneracijski. AABH želi privući arhitekte srednje generacije i starije, iskusnije arhitekte koji će svojim znanjem, iskustvom i vezama postati bitan razvojni faktor AABH. Imperativ je da se u članstvu i tijelima AABH stvari balans između arhitekata svih generacija.

Članstvo studenata i saradnja sa studentskim organizacijama može se u ovom trenutku ocijeniti kao dobra no potrebno je da se AABH još više otvorí prema studentima, odgovori na njihove potrebe i postane prirodno mjesto njihovog okupljanja i dalnjeg profesionalnog rasta uz pomoć starijih kolega. Uz već postojeću odličnu plan je ostvariti intenzivniju suradnju sa Asocijacijom studenata arhitekture i časopisom 303.

AABH će kroz svoj plan aktivnosti ciljati da uključi različite profile unutar struke u njeno djelovanje.

3.2. POVEZIVANJE UNUTAR BiH

U prethodnih šest godina najviše uspjeha u povezivanju arhitekata iz različitih BiH gradova ostvareno je kroz "putujuću" godišnju izložbu Collegium Artisticum.

U narednom periodu, sada već tradicija, izložba će nastaviti svoj put kroz što je više gradova moguće, a sa otvaranjem u Sarajevu ostati centralni događaj svakog aprila.

Proširujemo ovo djelovanje kroz organizaciju dodatnih događaja u svim većim gradovima u BiH koncentrišući se na teme od značaja lokalnim sredinama, te povezujući arhitekte i dajući im priliku da razmjene iskustva. Cilj je razviti mrežu podružnica AABH koje bi imale određen stepen autonomije u djelovanju na lokalnom nivou.

Pored ovih aktivnosti AABH će nastojati stupiti u kontakt sa službama u tijelima lokalne uprave te ponuditi svoju stručnu pomoć budući da je velik broj manjih općina kadrovski podkapacitiran kada se radi o sektoru prostornog uređenja. Na taj način ćemo pokušati razviti kulturu raspisivanja javnih natječaja i kvalitetnog upravljanja prostorom.

AABiH će nastojati promovisati specifičnu arhitekturu i prostorne kvalitete BiH gradova kroz izložbe i predavanja i članke na stranici www.aabh.ba.

Proširujemo djelovanje
kroz organizaciju
dodatah događaja u
svim većim gradovima
u BiH koncentrišući se
na teme od značaja
lokalnim sredinama, te
povezujući arhitekte i
dajući im priliku da
razmjene iskustva

3.3. POVEZIVANJE SA STRUKOVNIM UDRUŽENJIMA U REGIJI

Povezivanje sa strukovnim udruženjima u regiji koja dijele filozofiju i način rada AABH je jedna od vrlo značajnih stavki u narednom periodu. Arhitekti u regiji se susreću sa vrlo sličnim problemima te su iskustva kolega iz okolnih zemalja s kojima dijelimo jezik i kulturu izrazito vrijedna. U tom smislu pokušati će se intenzivirati suradnja sa Udruženjem arhitekata Hrvatske i Društвom arhitekata Zagreba, a uspostaviti komunikacija sa Društвom arhitekata Beograda, Društвom arhitekata Novog Sada, Savezom arhitekata Crne Gore i srodnim udruženjima iz regije.

Povezivanjem udruženja koja imaju slične ciljeve može rezultirati realizacijom projekata koje AABH nije u mogućnosti sama iznijeti. AABH će u tom smislu, u skladu sa svojim mogućnostima, inicirati nekoliko projekata koji će pokušati povezati strukovna udruženja. Početi s ostvarivanjem intenzivnijih kontakata i komunikacije te aktivnostima manjeg obima koja kasnije u ovisnosti od uspjeha mogu prerasti u veće i ozbiljnije projekte. Neobavezne i lako ostvarive aktivnosti poput gostovanja izložbi mogu predstavljati temelje za daljnju suradnju. Daljim razvojem suradnje moguća je izgradnja mreže udruženja i organizacija skupova na kojima će se određivati smjernice i zajedničko djelovanje.

Arhitekti u regiji se susreću sa vrlo sličnim problemima te su iskustva kolega iz okolnih zemalja s kojima dijelimo jezik i kulturu izrazito vrijedna.

RAZRADA PLANA: RASPORED DOGAĐAJA

“BLOCK” su predavanja otvorenog tipa i različite tematike, organizovana od strane AABH u prostoru AABH HUBa ili na nekoj drugoj lokaciji. Plan je okviran, i moguće su promjene u toku godine

BLOCK: PRAKSA

Savremena arhitektura kroz BH gradove

Predavanja su koncipirana kao razmjena iskustava i znanja arhitekata u različitim BiH gradovima, a koji nisu njihov primarni centar djelovanja. Cilj jeste bolje povezivanje između stručne zajednice i veće prisustvo AABH u drugim BH gradovima, te uključenje šire zajednice u njen rad.

Februar 2023

Sarajevo (Predavač TBC)

Mart 2023

Mostar (Predavač TBC)

April 2023

Banja Luka (Predavač TBC)

BLOCK: HISTORIJA

Naslijeđe arhitekture modernizma

Ovaj blok predavanja bavi se tematikom arhitektonskog naslijeđa i njegovog značaja u savremenoj praksi. U 2023 fokus će biti na naslijeđu i uticaju modernizma, kao i osvrt na značaj takve arhitekture u modernom razvoju BiH.

Mart 2023

Sarajevo: Promocija reizdanja knjige „Arhitektura Bosne i put u savremeno“ u Akademiji nauka BiH

Maj 2023

Sarajevo: “Uticaj i značaj rada Selmana Selmanagića” (Aida Abadžić)

Mostar: “Partizansko groblje – značaj naslijeđa”

RAZRADA PLANA: RASPORED DOGAĐAJA

BLOCK: ISTRAŽIVANJA

Arhitektura kroz istraživanje

Kroz ovaj blok predavanja stavljamo svjetlo na rad mlađih kolega studenata. Javna izložba i prezentacija radova studenata svih fakulteta u BiH, iz svih gradova, će prvo proći internu selekciju žirija, a onda će studenti biti pozvani na javnu prezentaciju i izložbu istih, gdje će stručna komisija sagledavati radove. Cilj jeste okupiti sve studente arhitekture na prostoru BiH, i dati im priliku da se predstave stručnoj javnosti.

Septembar 2023

Sarajevo: Izložba i diskusija o studentskim radovima sa područja cijele BiH

BLOCK: ANGAŽOVANA

Arhitektura kao društveno pitanje

Kroz ovaj događaj AABH gradi platformu koja će poslužiti za širi javni, građanski diskurs pitanja o prostoru. Svjedoci smo jako fragmentiranog upravljanja prostorom koje je oblikovano različitim faktorima, učešćem privatnog i javnog sektora. AABH ovime otvara prostor za uključenje javnog sektora i šire javnosti.

Novembar 2023

Sarajevo: Javna diskusija (učesnici TBD)

RAZRADA PLANA: RASPORED DOGAĐAJA

BLOCK: ART

Uloga arhitekture u drugim umjetničkim oblicima

Kroz ovaj program, AABH radi na povezivanju sa drugim udruženjima i kolegama/icama koji aktivno rade u drugim oblicima umjetnosti, te otvara prostor za fleksibilnije oblikovanje tema, predavanja i učesnika.

Septembar 2023

Sarajevo: Arhitektura u filmu i scenografiji

Mostar: TBD

BL: TBD

COLLEGIUM ARTISTICUM + RAZGOVOR SA ŽIRIJEM + CA PUTUJUĆA IZLOŽBA

Godišnja izložba arhitektonskih radova

Collegium Artisticum je godišnja izložba radova iz oblasti arhitekture i umjetnosti i centralni događaj arhitekata u BiH. Tradicionalno se otvara svake godine u Aprilu u Sarajevu, a nakon toga izložba „putuje“ po ostalim gradovima u BiH uz popratni sadržaj i predavanja. Izložba je do sada okupljala arhitekte u Mostaru, Tuzli, Banja Luci, Trebinju, Bihaću, te je izlazila i van granica i bila izlagana u Novom Sadu, Zagrebu i Grazu.

April 2023: Sarajevo

Maj 2023: Mostar

Septembar 2023: Trebinje

Oktobar 2023: Tuzla

Novembar 2023: Banja Luka

Decembar 2023: Bihać

RAZRADA PLANA: KALENDAR DOGAĐAJA

JANUAR

FEBRUAR

MART

BLOCK: PRAKSA

Sarajevo (Predavač TBC)

BLOCK: PRAKSA

Mostar (Predavač TBC)

BLOCK: HISTORIJA

Sarajevo: Promocija reizdanja knjige „*Arhitektura Bosne i put u savremeno*“ u Akademiji nauka BiH

APRIL

COLLEGIUM ARTISTICUM

Sarajevo: Otvorenje izložbe i razgovor sa žirijem

BLOCK: PRAKSA

Banja Luka (Predavač TBC)

MAJ

COLLEGIUM ARTISTICUM

Mostar: Putujuća izložba + Razgovor “Partizansko groblje – značaj naslijeđa”

BLOCK: HISTORIJA

“Uticaj i značaj rada Selmana Selmanagića”

JUNI

SHARE KONFERENCIJA

Sarajevo

SEPTEMBAR

BLOCK: ART

Sarajevo: Arhitektura u filmu i scenografiji
Mostar: TBD
Banja Luka: TBD

OKTOBAR

BLOCK: ISTRAŽIVANJA

Sarajevo: Izložba i diskusija o studentskim radovima sa područja cijele BiH

COLLEGIUM ARTISTICUM

Trebinje: Putujuća izložba CA

NOVEMBAR

BLOCK: ANGAŽOVANA

Sarajevo: Javna diskusija (učesnici TBD)

COLLEGIUM ARTISTICUM

Banja Luka: Putujuća izložba CA

DECEMBAR

COLLEGIUM ARTISTICUM

Bihać: Putujuća izložba CA

4

FINANSIJSKA STABILNOST

U periodu pandemije AABH je preživjela veliki udar na svoje finansije. Osnovu AABH prihoda uključuju partnerstva s proizvođačima i distributerima građevinskih proizvoda, rad AABH HUBa, apliciranje i rad na razvojnim projektima, organizacija edukativnih kurseva, članarine. U periodu od dvije godine nismo se mogli baviti skoro niti jednom od tih osnovnih aktivnosti, što je jako uticalo na prisutnost AABH na tržištu, komunikaciju sa javnošću i njeno aktivno članstvo.

Asocijacija arhitekata u BiH nema stalnu podršku niti jednog nivoa vlasti u BiH te se u potpunosti oslanja na ovakve aktivnosti kako bi izvršavala svoju zadaću. Čak i u idealnim uvjetima nemoguće je računati na prihod od članarina kojim bi se osigurala sredstva za AABH. Nadalje, zbog neuređenog zakonskog okvira AABiH ne može računati na sredstva pomoću kojih uobičajeno posluju udruženja u regiji. (Obavezan raspis konkursa, izrada projektnih zadataka...)

Planom aktivnosti za narednu godinu ciljamo da vratimo sve aktivnosti koje predstavljaju osnovu AABiH djelovanja.

U periodu pandemije
AABH je preživjela
veliki udar na svoje
finansije zbog načina
njenog poslovanja

5

AABH HUB

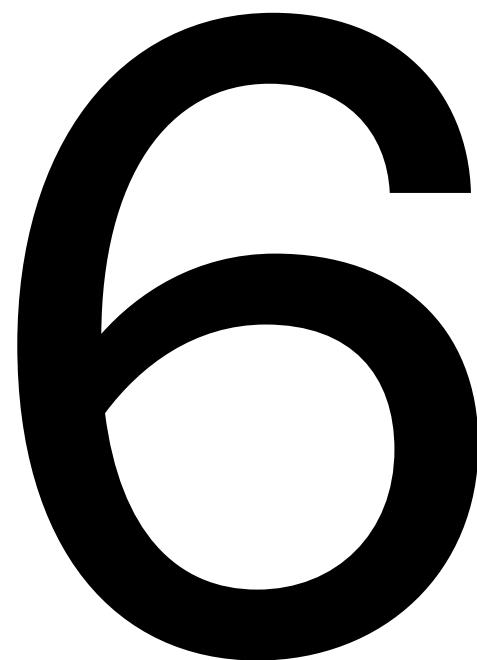
AABH trenutno posluje u prostorima iznajmljenim na komercijalnoj bazi što je zasad održivo, ali na duge staze izrazito nepovoljno za AABH. Imperativ je pronaći stalnu adresu za AABH koja neće iziskivati velike troškove.

Ova odluka ne zapostavlja prostor HUBa koji može i dalje ostati jedan od prostora Asocijacije. Iako je HUB u trenutku preseljenja bio jedina i logična opcija finansijski rezultati njegovog rada variraju i potrebno je razmisliti o dugoročnosti takvog biznis modela.

Hub je Asocijaciji donio niz prednosti pri organizaciji kurseva, predavanja i okupljanja arhitekata. Njegov potencijal je velik i ne smije se zanemariti. U idućem periodu mora se do maksimuma iskoristiti prostor huba i učiniti njegovu eksploataciju kontinuirano samoodrživom u prvom redu aktivacijom co-working prostora čija popunjenošć u svakom trenutku mora biti iznad 50,0 %.

Hub je Asocijaciji donio niz prednosti pri organizaciji kurseva, predavanja i okupljanja arhitekata. Njegov potencijal je velik i ne smije se zanemariti.

AKTIVNOSTI ZAPOČETE U PRETHODNOJ FAZI

DODATNO OBRAZOVANJE

Rad na ovoj aktivnosti bit će nastavljen. Kursevi BIM softwarea bit će nastavljeni i prošireni novim sadržajima, ovisno o mogućnostima i interesu polaznika. Radit će se na razvoju obuka vezanih za energetsku učinkovitost, obnovi kulturno-istorijskog naslijeđa, metodologiji projektovanja i upravljanja projektima.

RAZVOJ WEB STRANICE AABiH

Cilj je kroz što preciznije izvještavanje i kvalitetne tekstove nastaviti na stvaranju pozitivnog i prepoznatljivog lica AABH kao organizacije sa dobrom reputacijom u društvu.

U prethodnom periodu stranica aabh.ba doživjela je temeljit redizajn kojem je svrha bilo proširenje kapaciteta kako bi efikasnije pružila podršku aktivnostima aabh.ba. Njeno poslovanje je restrukturano u dva pravca: jedan pravac je komercijalni gdje se kroz saradnju sa sponzorima razvio novi oblik kvalitetnog i odgovornog marketinga za educiranje korisnika iznošenjem konkretnih činjenica i primjena materijala i tehnologija u arhitekturi i građevinarstvu.

Drugi pravac je nekomercijalan i podržava ga prvi pravac. U narednom periodu potrebno je profesionalizirati stranicu uvođenjem u prvo vrijeme bar sporadične naknade za autore kako bi se stimulirao rad na kvalitetnim istraživačkim člancima fokusiranim na problematiku arhitekture BIH i regije.

U narednom periodu potrebno je profesionalizirati stranicu uvođenjem u prvo vrijeme bar sporadične naknade za autore kako bi se stimulirao rad na kvalitetnim istraživačkim člancima fokusiranim na problematiku arhitekture BIH i regije.

SARADNJA SA ARHITEKTONSKIM FAKULTETOM BRNO, ČEŠKA REPUBLIKA

2019. godine AABH je kroz Erasmus program potpisala saradnju sa Arhitektonskim fakultetom u Brnu. Od tada radi na razmjeni akademskog osoblja između dva fakulteta, te je do danas je značajan broj članova AABH arhitektonskih fakulteta u Banja Luci i Sarajevu učestvovao u razmjeni. Za uzvrat su organizovani dolasci i izložbe studenata i akademskog osoblja iz Brna.

OMASOVLJENJE ČLANSTVA AABiH

Uz proširenje aktivnosti AABiH u sve veće gradove, i ponovnim uvođenjem aktivnog članstva cilj je povećati broj članova, ali i pružiti kvalitetan program kao razlog za isto članstvo.

Također, potrebno je dodatno raditi i razviti sadašnji sistem uplate članarine i digitalizovati isti. Paralelno s tim, razraditi će se i mogućnost uplate na mjesečne rate.

Uz proširenje aktivnosti AABiH u sve veće gradove, i ponovnim uvođenjem aktivnog članstva cilj je povećati broj članova, ali i pružiti kvalitetan program kao razlog za isto članstvo.

RAD NA ISTRAŽIVAČKIM PROJEKTIMA

Rad na ovim aktivnostima nastaviti će se u obimu kao i do sada što se posebno odnosi na daljnji rad na etabliranju izložbe Collegium Artisticum. Uz već pomenute aktivnosti posjete drugim gradovima, AABH će nastojati izložbu i BH arhitekturu prezentovati i izvan lokalnih okvira.

AABH je ostvarila partnerstvo sa organizacijom Docomomo, i rad na mapiranju bitnih arhitektonskih djela modernizma je u toku, a aktivnosti će biti intenzivirane i uobličene u formu arhitektonskog vodiča.

ORGANIZOVANJE TEMATSKIH OKUPLJANJA

Ova stavka bit će intenzivirana u skladu sa smjenicama iz fokusa plana. Saradnja sa organizacijom Lift prostorne inicijative na organizaciji Dana arhitekture kao centralnog događaja i Noći arhitekture kao njihove dopune bit će nastavljena, a ukoliko to prilike budu dozvoljavale i dalje razvijana. U narednom periodu plan je nabaviti vlastitu opremu (razglas, kameru za livestream) koja bi obogatila okupljanja u prostoru HUBa i na online način.

RAD NA ORGANIZACIJI KONKURSA

Aktivnosti u organizaciji konkursa bit će nastavljene kao i promocija kulture raspisa javnih natječaja. Bit će izvršen uticaj na jedinice lokalne samouprave i predstavnike ostalih nivoa vlasti onako kako je to utvrđeno u fokusu plana.

AABH je ostvarila partnerstvo sa organizacijom Docomomo, i rad na mapiranju bitnih arhitektonskih djela modernizma je u toku, a aktivnosti će biti intenzivirane i uobličene u formu arhitektonskog vodiča.

ASOCIJACIJA ARHITEKATA U BOSNI I HERCEGOVINI

Alipašina 2
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

www.aabhbh.ba
info@aabhbh.ba

7